

OBISK PREDSTAVNIKOV VRHNIŠKE OBČINE

Stiki, ki lahko obrodijo sadove

Dober sosedski odnos je največ vreden. Tako nekako pravi star ljudski rek; čas pa je tak, da smo se v zadnjih letih odtujenosti spet začeli bolj zavedati. Združeni, ob dobrem prijatelju marsikaj lahko zmoremo.

Takšnemu razmišljanju so dali svoj pečat tudi predstavniki viške in vrhniške občine na nedavnem srečanju. Prostorski razvoj, komunalna infrastruktura, ceste, železnica, sodelovanje med organizacijami združenega dela, skupni razvojni programi, razvoj obrti in turizma, še posebej pa razvoj kmetijstva in živinoreje ob skupnih spoznanjih o težavah obdelave barjanskih tal so bila osrednja vprašanja, ki naj bi jih začeli reševati s skupnimi močmi. Ne moremo pričakovati, da bomo vse te načrte uresničili že kar jutri. Potem so tu še druga mejna področja sodelovanja, ki se tičejo obeh občin, predvsem mejnih krajevnih skupnosti. To so: sodelovanje med šolami, kulturnimi organizacijami in nenazadnje, morda še najpomembnejše, vprašanja dnevne migracije prebivalstva obeh občin v industrijsko razvitejšo. To je »glavobol«, ki se ga ne da kar na hitro pozdraviti. Za iskanje skupnega zdravila so se dogovorili. Ne bo tako enostavno, vendar bo skupno nastopanje in enotno opredeljevanje do teh vprašanj moralo roditi sadove.

V pogovoru je bilo resda slišati, da živimo v času, ki nam ne dopušča uresničevanja prevelikih načrtov in želja, vendar pa ravno to narekuje, da iz njih izluščimo tiste, ki jih lahko realno uresničimo, predvsem tiste, s katerimi bi doprinesli k racionalnejši, bolj ekonomični in rentabilnejši porabi družbenih sredstev.

Na barju pa bomo morali pridelati več hrane. Delovna skupina, ki je pripravila teze, kako naj bi združeno razvijali kmetijstvo, je jasno navrgla nekaj rešitev: skupno bi lahko izdelali program komasacij zemljišč in tako povečali možnosti strojne obdelave, kar pomeni pocenitev proizvodnje. Barje je problem obeh, zato bo

treba napraviti dolgoročni program hidromelioracij. Takoj pa bi lahko začeli uporabljati kopalce jarkov, tako da bi jih v sezoni ves čas rabili.

Za enotnejše kriterije kmetijske proizvodnje

Povsem jasno je, da bi se morali dogovoriti za čim bolj podobne, če ne že za povsem enake kriterije, ki zadevajo regresiranje in premijo proizvodnje, oziroma, ko gre za koriščenje sredstev iz sklada za intervencije. Često so ravno različni kriteriji v »obmejnih« področjih vzrok, da po nepotrebnem prihaja do negotovanja pri kmetih ali celo do premostitve organizirane proizvodnje.

Ko so si predstavniki obeh občin ogledali posestvo Gmajnice, kjer imajo čez 300 glav goveje živine, ki jo rede do določene teže, nato pa jo prepeljejo na posestvo na Verd, so ugotovili, da bi veljalo proučiti možnosti sodelovanja obeh občin pri reji plemenskih telic za farmi Gmajnice in Brest. Vzrejo bi lahko organizirali na skupnih pašnikih na Pokojišču in v Zaplani.

Stične točke nakazuje tudi prostorska problematika

Gospodarstvo in družbeno planiranje imata tudi precej stičnih točk. Predvsem velja to za prostorski razvoj. Z »Ljubljano 2000« je treba uskladiti prostorski razvoj vrhniške občine. Interes Ljubljane je širitev proti Vrhnikam, zato je treba usklajevati vprašanja komunale, preskrbe, šolstva, varstva itd.

Pomembna stična točka je dnevna migracija delavcev iz vrhniške občine v ljubljanske. Skoraj polovica vseh zaposlenih iz vrhniške občine se vsak dan vozi na delo v Ljubljano. Točnih podatkov koliko Vrhničanov je zaposlenih v viški občini ni.

Na obisku v Iliriji-Vedrogu so se seznanili s poslovanjem te delovne organizacije in z možnostmi tesnejšega poslovnega sodelovanja, ki v enem primeru že dobiva jasne oblike – gre za poslovno sodelovanje Ilirije z vrhniškimi obrtnikom. Odpirajo se možnosti tudi pri gojenju zdravilnih zelišč, ki bi jih ob uvajanju morebitnih novih proizvodov potrebovali v tej delovni organizaciji.

Nadaljnji razvoj teh odnosov in konkretizacija posameznih opredeljenih nalog bo sedaj možna. Predsednika izvršnih svetov Herman Bole in Joško Vučemilo sta že dogovorjena, da se bodo predstavniki in delavci upravnih organov lotili konkretnih nalog.

Turizem – usmeritev, ki obeta

Predvsem velja to za naloge na gospodarskem področju, na Vrhnikih namreč načrtujejo dve industrijski coni, na Vrhnikih in v Borovnici, ki sta lahko zanimivi tudi za viško gospodarstvo. Tudi pri razvoju obrti bi se našli isti cilji, predvsem usmerjanje obrtnikov v deficitarne panoge in področja.

Bištra, Ulovka, Pekel, Močilnik in še nekaj drugih turističnih »postojank« je zanimivih za Ljubljance, zato bo treba najti skupni jezik tudi pri razvoju turizma.

Torej: vrsta skupnih interesov in še več potreb in želja pri katerih ne smejo in občinske meje ne morejo biti razlog, da jih ne bi pričeli uresničevati.

Tisoči hektarov izboljšane zemlje

Naša kmetijska zemljiška skupnost je v minulih letih veliko pripomogla pri izboljšanju kmetijskih zemljišč pa tudi pri varovanju zemlje, da je ne bi pozidali in s tem za vedno izgubili, še več kot smo jo.

V minulih štirih letih je za izboljšanje kmetijskih zemljišč skupnost namenila nekaj manj kot 27,9 milijona dinarjev, s tem denarjem pa je bilo izboljšano nekaj manj kot 4.000 hektarov zemljišč.

Samo v minulem letu je bilo v občini izboljšanih 1.090 hektarov zemljišč, za kar je bilo porabljenih skoraj 8,5 milijona dinarjev. Pri tem ne gre samo za hidromelioracijska dela, kopanje jarkov na Barju, ampak tudi odpiranje zemljišč, ki jih je v minulih letih preraslo grmičevje in so bila za kmetijsko rabo nedostopna.

Tako je bilo na območju krajevnih skupnosti Barje, Podpeč-Prešerje, Rakitna in Črni vrh vrženih kmetijstvu 70 hektarov prej zamočvirjenih in zaraslih zemljišč. Sicer pa podatek, da je kmetijsko zemljiška skupnost načrt izboljšave zemljišč presegla za 104 odstotke, pove dovolj.

Za letos skupnost načrtuje izboljšavo 200 hektarov zemljišč v hribovitih predelih, 200 hektarov slabo in neobdelanih barjanskih površin, prav toliko naj bi jih vrnilo kmetijstvu s krčenjem zarasti in odpiranjem poti v hribovitih predelih. Poleg tega bo skupnost sofinancirala čiščenje in izkop jarkov z jarkovi proizvodnih skupnosti, sodelovala pri razvoju pašnih skupnosti za kar bo imela na voljo približno pet milijonov dinarjev.

Pozabiti ne smemo še na eno aktivnost kmetijske zemljiške skupnosti – uveljavljanje prednostne pravice nakupa zemljišč. Z doslednim uveljavljanjem prednostne pravice so lani občani, ki so hoteli prodati kmetijsko zemljo, po ocenitvi umaknili 25 ponudb, kmetijska zemljiška skupnost pa je odkupila skupno 2,11 hektara zemlje v vrednosti 423.555 dinarjev. Pri skupnosti ugotavljajo, da se je z doslednim uveljavljanjem prednostne pravice odkupa število ponudnikov bistveno zmanjšalo, kar pomeni, da se je zmanjšala tudi možnost pozidave dobre kmetijske zemlje.

Manj denarja za komunalo

Naša občina je na področju komunalne opremljenosti zadnja med ljubljanskimi in sedanje krčenje vsote za naložbe v ta namen položaja prav gotovo ne bo izboljšalo. V vsej Ljubljani je letos za razširjeno reprodukcijo komunalnih naprav kar za 60 odstotkov manj denarja, na Viču pa 15 odstotkov, saj je precej tega komunalnega denarja usmerjenega prav v našo občino.

Komunalna opremljenost je za naše krajevne skupnosti, še posebej tiste, bolj oddaljene od mestnega središča, velik problem in večina aktivnosti je usmerjena prav v to, da bi sedanje pomanjkljivosti odpravili. Člani našega izvršnega sveta so se v minulem letu pogovarjali v številnih krajevnih skupnostih, veliko razgovorov o komunalni pa je bilo tudi v okviru razprav na delegatskih skupščinah. Krajin razumejo sedanji, zaostreni gospodarski položaj in so svoje programe skrcili. Še vedno pa so ti programi preobširni in prezahtevni.

Zaradi pomanjkanja denarja pa ne bi smeli pozabiti na komunalno opremljenost na tistih območjih, kjer sedanje stanje pomeni tudi stalno nevarnost okužb. Ob tem je najpomembnejše varstvo vodnih virov in tudi sanacija lokalnih vodovodov.

Prva naloga bi morala zato biti gradnja kanalizacije na Igu in okoliških krajevnih skupnostih. Dejstvo je, da je treba varovati podtalnico na Brestu, ki napaja naše vodovode, vendar ne tako, da bi enostavno črtali svojo gradnjo na tem območju, tako stanovanjsko kot industrijsko.

Zaradi nove vodarne je to območje zdaj pri razvoju onemogočeno. Ne nazadnje bo tu zgrajen tudi varstveni center, ki ga bo prav tako treba priključiti na kanalizacijo.

Ob razpravi o komunalnih naložbah v viških krajevnih skupnostih so člani našega izvršnega sveta opozorili tudi na dejstvo, da so za komunalno ureditev krajevnih skupnosti pripravljene krajin zelo veliko narediti – prispevati denar in delati. Na to pri preverjanju in tehtanju naložb v komunalo ne bi smeli pozabiti.

Standard operativa namesto Grosupeljčanov

Pred dobrim mesecem je naš IS obravnaval odpoved pogodbe o opravljanju rušitvenih del na območju naše občine, ki so jo poslali grosupeljski gradbinci in svoj korak opravičevali s težavami, s katerimi so se srečevali pri tem delu. Pred nedavnim je izvršni svet dobil ponudbo za opravljanje rušitev od delovne organizacije Standard operativa in jo tudi sprejel.

Ta delovna organizacija ponuja poleg opravljanja rušenj tudi druga dela, ki jih prav gotovo na območju občine ne bo manjkalo. Tako so pripravili poleg črnih gradenj podirati tudi druge objekte, dotrajane ali tiste, ki stoje na zemljiščih, kjer bo stala nova zgradba in se morajo stare hiše umakniti. Poleg tega ponujajo tudi varovanje objektov, odklapanje vseh komunalnih naprav, tehnično varstvo rušenih objektov.

Strahu, da bodo črne gradnje zaradi pomanjkanja delavcev, ki bi jih bili pripravljeni porušiti, nemoteno rastle, torej ni. Ob razpravi o ponudbi Standard operative so člani našega izvršnega sveta opozorili le na to, da Zavod za urejanje stavbnih zemljišč že ima skupino za rušenje zgradb, ki stojijo na zemljiščih, predvidenih za novogradnjo, zato bi se bilo treba s to ZIL temeljno organizacijo dogovoriti o podrobnostih nadaljnjega dela.

Smetišču se ne moremo ogniti, pa vendar...

V minulih dvajsetih letih je bilo v Ljubljani ukinjenih, zavrženih in saniranih sedem odlagališč za smeti. Ostalo naj bi eno samo. Količina smeti, ki jih Ljubljanci odvržemo, se je povzpela že na kilogram dnevno.

Komunalno podjetje Ljubljana je že leta 1977 odkupilo 500.000 kvadratnih metrov zemljišča na Barju južno od potoka Čurnovec, kjer bo ljubljansko odlagališče smeti. Vsa ta leta do zdaj je podjetje pridobivalo dovoljenja in soglasja za novo smetišče.

Ob razpravi o smetišču južno od Čurnovca so člani našega izvršnega sveta opozorili na dejstvo, da ne moremo sicer nič zato, da je smetišče v naši občini, zavzemati pa se moramo za to, da bo vse v zvezi z njim potekalo po pravih. Komunalno podjetje namreč načrtuje, da bo smeti – gospodinjne odpadke – nasuvalo šest metrov visoko. Vprašanje je, če bodo to res samo gospodinjinski odpadki ali se bo skrivoma dogajalo tudi to, da bodo na tem mestu »pristali« industrijski odpadki, tudi tisti, življenjsko nevarni.

Površine, ki bodo namenjene odlagališču, so zelo velike in kot vse kaže izgubljene za karkoli drugega kot drevesne nasade. Nima niti smisla računati na to, da bi lahko kasneje na teh površinah gojili poljščine ali celo zidali hiše. Bio plini, ki uhajajo, to onemogočajo.

Ker Komunalno podjetje Ljubljana potrebuje nove površine za odlaganje smeti že prej, predno bo zgrajen most čez potok Čurnovec, bodo postavili začasnega most. Člani IS so opozorili, da bi ta most moral res biti začasn in se ta začasnost ne bi smela razvleči na nekaj let.

Ob tem ne smemo pozabiti na načrte o gradnji centralne čistilne naprave v Zalogu, od koder naj bi po posebnem kanalizacijskem sistemu usedline prav tako prišle do barjanskega odlagališča.

Predno bo občina izdala lokacijsko dovoljenje, bo treba vse še enkrat temeljito pregledati in preveriti, da bi bilo odlagališče kar najmanjše breme za občino.

Nova trgovina v KS Vič do konca 1984

V krajevni skupnosti Vič, kjer zdaj živi preko 4.780 ljudi, imajo zdaj dve manjši trgovini osnovne preskrbe, mesnico in pekarno. Vse štiri prodajalne skupaj imajo nič več kot 232 kvadratnih metrov neto prodajne površine, kar pomeni, da pride na prebivalca le 0,08 kvadratnega metra, kar je pod že tako ali tako nizkim občinskim povprečjem.

V tej krajevni skupnosti naj bi novo trgovino dobili že v minulem srednjeročnem obdobju, vendar tedanji investitor Mercator ni mogel uresničiti načrtov. Naložba je bila zato prestavljena v sedanje srednjeročno obdobje razvoja občine, vendar se je spet zataknilo pri vprašanju, kdo bo trgovino zgradil. Mercator se je namreč v času, ko gradnja trgovin ni med prednostnimi naložbami in ima poleg tega »na vesti« tudi novo trgovino na Rakovniku, odločil, da trgovine v KS Vič ne bo gradil. Za gradnjo te trgovine pa se zanima ABC Pomurka tozdr Delikatesa, ki je pripravljena trgovino narediti do decembra prihodnjega leta.

Težava je v tem, da na zemljišču, kjer je predvidena zidava nove trgovine stojijo štirje stanovanjski objekti, ki bi jih bilo treba do začetka gradnje podreti, stanovalcem pa seveda poiskati nova bivališča, oziroma prostore za delo in življenje. Ker bi brez pomoči družbenopolitične skupnosti v tako kratkem času – trgovino bi bilo treba začeti graditi januarja 1984 – to akcijo težko izpeljali, so člani našega izvršnega sveta podprli predlog, da bo pri težavah sproščanja zemljišča občina naredila vse kar bo v njeni moči.

Nova trgovina bo imela 1.150 kvadratnih metrov bruto prodajne površine oziroma okrog 500 kvadratnih metrov neto prodajne površine, vrednost predračunske naložbe pa je nekaj manj kot 63,8 milijona dinarjev.

OB POROČILU SVETA ZA VARNOST IN PREVENTIVO

Nezadostna prometna vzgoja na srednjih šolah

Kaj je za starše več vredno kot varnost njihovih otrok, malo manjših ali malo večjih? Koliko strahu preživijo roditelji, ko svojo mladež pustijo prvokrat na samostojno pot v šolo! Največja zagotovitev za varnost v prometu je znanje – in seveda njegova uporaba – o vedenju v prometu. Prvi učitelj, če ne drugače pa s svojim zgledom, so otrokom starši, ostalo pa bi morala dati šola.

Naš občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je tudi lani največ skrbi posvetil prometni vzgoji na naših šolah. S strokovnimi nasveti je pomagal pri kolesarskih izpitih in tekmovanjih, pri najavi učnih pripomočkov za prometno vzgojo, skupaj z AMD Zvezda organiziral tečaj o cestno prometnih predpisih za vožnjo koles z motorjem. Tečaji so bili organizirani na šestih šolah. Od skupno 148 učencev je izpit za voznika kolesa z motorjem uspešno opravilo 131 učencev. Tudi lani je svet nadaljeval z akcijo Prometna značka na šolah in v vrtcih. Pri tem pa so pri svetu ugotovili, da so se za sodelovanje v tej akciji prijavile vse naše šole, vendar so delale preveč kampanjsko. Poleg tega so na šolah predvajali filme o prometu za učence in starše.

Pri svojem delu člani sveta, ki so oktobra lani

obiskali vse viške šole, opažajo, da je uspešnost prometne vzgoje vse preveč odvisna od zavzetosti posameznih mentorjev in ravnateljev. Mentorji prometne vzgoje so preobremenjeni in na pomoč bi jim morali priskočiti vsi učitelji. Mentorji pa po drugi strani predlagajo, da bi bilo v učnem načrtu za prometno vzgojo na voljo več učnih ur.

Še posebno pa na pomanjkanje prometne vzgoje opozarjajo na srednjih in višjih šolah.

Lani je naš svet decembra pripravil akcijo Brezhibno vozilo je varno vozilo, vendar je bil odziv zelo slab. Od 191 na hitro pregledanih vozil je bilo brezhibnih le 81, kar še podpira pobudo sveta, da bi morale biti take akcije vsaj dvakrat letno.

Pozabljam ali nočemo?

Za minulo leto je naša občinska davčna uprava občanom odmerila za 32.453.393 dinarjev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Konec minulega leta so občani od tega poravnali le tri četrtine odmerjenih davkov, neporavnanih pa je ostalo kar 8.243.221 dinarjev.

Kakšen pa je letošnji program dela viškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu? Predvsem bomo njegovi člani skušali za sodelovanje pritegniti čim več ljudi tako v vrtcih, šolah, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah.

Več pozornosti bodo posvetili prometni vzgoji v vrtcih, skušali organizirati pionirsko prometno službo na vseh šolah ter skušali mentorjem nuditi vso možno pomoč pri prometni vzgoji šolarjev.

Aprila bodo organizirali vsakoletno občinsko tekmovanje – letos bo na OŠ Vič – Kaj več o prometu, novembra organizirali vsakoletno kviz tekmovanje, v sodelovanju z Republiškim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, organizirali republiško tekmovanje »Kaj več o prometu« – 23. aprila na OŠ Vič. Posebno pozornost bodo letos posvetili – s pomočjo delovnih organizacij – alkoholikom – voznikom. Akcijo Brezhibno vozilo je varno vozilo bodo organizirali dvakrat – pred poletno in zimsko sezono... Naša naloga je torej, da se vsam pobudam odzovemo in sodelujemo, kjer moremo, da bomo svojim otrokom in sebi zagotovili varnost na cesti, kolesarski stezi in pločniku.